

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
3. Prijímateľ	Hotelová akadémia, Baštová 32, 08001 Prešov
4. Názov projektu	Zvyšovanie kvality odborného vzdelávania a prípravy v Hotelovej akadémii Prešov na základe potrieb trhu práce
5. Kód projektu ITMS2014+	312011ABR5
6. Názov pedagogického klubu	Klub anglického jazyka
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	28.11.2022
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	Hotelová akadémia, Prešov
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Lucia Rudá
10. Odkaz na webovú stránku zverejnenej správy	http://www.hapresov.edu.sk/web/akcie/stranka/klub-anglickeho-jazyka/
11. Manažérske zhrnutie: Krátka anotácia: <p>Kritické myslenie sa stalo módnym slovným spojením. Pritom v sebe skrýva mnohé z toho, čo bolo súčasťou vzdelávania aj v minulosti. Niektorí by ho označili ako „zdravý sedliacky rozum“, ale je dôležité upozorniť, že kritické myslenie v žiadnom prípade nie je bezduché kritizovanie. Je to schopnosť samostatne sa zamyslieť nad informáciami, ktoré prijímame. V súčasnosti kritické myslenie získalo na dôležitosti v súvislosti s rozšírením internetu a našim neustálym prístupom k nemu. Internet je oceánom informácií. Na jedno kliknutie v ňom nájdeme perly zaujímavých textov z celého sveta, ale aj nebezpečné klamstvá, hoaxy, jedovaté konšpiračné teórie a kvantá noviniek, ktoré dokážu zahliť našu zmysel.</p>	
Kľúčové slová: opakovanie vedomostí, prepájanie vedomostí, kladenie otázok, životné zručnosti, argumentácia, odlišné pohľady a názory, otázky, životné zručnosti, diskusia	

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Hlavná téma:

Metodika tvorby aktivít vhodných na rozvoj kritického myslenia.

Samostatne a kriticky myslieť je zručnosť. Nie je to vedomosť, ktorú by sme sa naučili naspamäť. Podobne ako iné zručnosti sa dá osvojiť, rozvíjať a človek sa v nej môže tréningom zlepšovať. Pri vyučovaní sa nevyhýbajme ťažkým a kontroverzným témam. Naši žiaci sa nimi zaoberať budú a ak neprejavíme účasť my, necháme tak všetok priestor na vplyv niekomu inému. Netreba sa báť hovoriť napr. takéto vety:

„Toto je môj názor. Utvoril/a som si ho na základe nasledujúcich argumentov. Vy s ním nemusíte súhlasiť a môžete si utvoriť iný názor.“

„Na túto otázku nemám názor, lebo o nej neviem dostatočne veľa.“.....

Tieto vety by sa mali naučiť používať aj naši žiaci a na to potrebujú vzory. Treba rozumne využívať internet. Doba sa zmenila a pre dnešných žiakov je neustály prístup na internet bežnou súčasťou ich života. Reflektujme to aj v spôsobe výučby. Motivujme žiakov, aby si vyhľadávali informácie, ktoré ich zaujímajú. Zároveň s nimi debatujme o tom, ktoré webové stránky navštevujú a kto ich ovplyvňuje. Odlišné názory sú prínosné a je dobré, keď dochádza k ich otvorenej a slušnej výmene. Výnimkou sú postoje, ktoré ubližujú. Voči nenávisťným, extrémistickým a nedemokratickým názorom je nutné sa jasne postaviť, aby neinšpirovali k násilníckemu správaniu.

Existujú štyri etapy vývoja kritického myslenia:

1. reflexívne hodnotenie – celkové, globálne na základe dojmu (prevažuje v predškolskom veku),
2. kritériálne hodnotenie – rešpektovanie a vytváranie kritérií hodnotenia (mladší školský vek),
3. zvažovanie váh kritérií – vytváranie hierarchie jednotlivých kritérií, voľba priorít (starší školský vek, adolescencia),
4. argumentácia – vo všetkých uvedených etapách sa dieťa učí argumentovať, dokazovať, diskutovať, ponúkať a prijímať kompromisy, učí sa konštruktívne riešiť problémy

Naším cieľom je podporovať žiakov v tom, aby sa nebáli používať vlastný rozum, aby si utvárali vlastný názor a aby slepo nenasledovali davy. Zároveň ich chceme viesť k tomu, aby boli celý život zvedaví a poznali silu vedomostí. Povzbudzujme našich žiakov a počúvajte ich. Každý z nich je jedinečný a má potenciál sa rozvíjať. Každý si zaslúži náš rešpekt. Aj keď sa nám s niektorými pracuje ťažko, všimajme si ich silné stránky a chváľme ich, keď sa im niečo podarí.

Medzi zručnosťami utvárania kritického myslenia patria napr. :

- schopnosť prepájať vedomosti,
- schopnosť formulovať a klásť otázky,
- schopnosť pozerať sa na témy z dvoch strán.

Náčrt niektorých z mnoho konkrétnych aktivít ktoré využívame na rozvoj kritického myslenia:

Kolo argumentov

- princíp, ktorý spočíva v tom že väčšina vecí v živote má kladné aj záporné stránky. Aktivitu je možné využiť pre všetky vekové kategórie, stačí prispôbiť zadanie. Aktivita je vhodná aj ako zahrievacie kolo na začiatku hodiny. Dá sa použiť aj na opakovanie učiva (napr. pri hodnotení rôznych historických období, krajín sveta,...). Zameranie zadania na osobné témy zase vedie k lepšiemu spoznaniu žiakov a k rozvíjaniu vzájomného porozumenia a dôvery.

Priebeh aktivity:

- Žiaci dostanú jednoduché zadanie a každý má stručne odpovedať na otázku. Podľa zadania a počtu žiakov je možné urobiť aj viacero kôl. Naopak, pokiaľ sa téma vyčerpá už skôr, je možné prvú otázku uzavrieť už v polovici kola.
- Následne dostanú žiaci opačné zadanie a znovu sa všetci do radu zapájajú.
- Pre aktivitu je najlepšie, keď žiaci sedia v kruhu.

Rôzne úlohy a príklady:

1. Pozitíva a negatíva. Napríklad:

- Na Slovensku sa žije dobre, lebo... .
- Na Slovensku sa nežije dobre, lebo... .
- Život v meste je dobrý, lebo... .
- Život v meste nie je dobrý, lebo... .
- Chcel by som žiť v stredoveku, lebo... .
- Nechcel by som žiť v stredoveku, lebo... .

2. Mám rád / rada - nemám rád/rada:

- Na zime mám rád / rada, že... .
- Na zime nemám rád / rada, že... .
- Na našej škole mám rád / rada, že... .
- Na našej škole nemám rád / rada, že... .

3. Argumenty za a proti:

- Povinná školská dochádzka by mala byť zrušená.
- Uved'te argumenty za:
- Uved'te argumenty proti:

Kladenie otvorených otázok

- kladenie otázok je dôležitá zručnosť v našom osobnom živote, v práci aj pri analytickej činnosti. Otázky sa delia na uzavreté a otvorené.

Uzavreté otázky sú tie, na ktoré sa odpovedá áno/nie, prípadne faktografickou informáciou (napr. odpoveďou na otázku kto? kedy? kde?...). Naproti tomu otvorené otázky sú tie, ktoré nechávajú opytovanému priestor na rozvinutú odpoveď. Najčastejšie sa začínajú opytovacími slovami ako? prečo?.

Otvorené otázky viac podnecujú debatu, netlačia človeka do určitých odpovedí, ale nechávajú väčší priestor na interpretáciu pýtaného. Zároveň sa ľahšie kladú pri téme, o ktorej vieme málo.

Priebeh aktivity:

Variant A „Kladenie otvorených otázok v osobnom rozhovore“

Variant B „Triedime otázky“, žiaci majú každý sám alebo v skupinách spísať zoznam otázok na určitú tému.

Variant C „Kladenie otvorených otázok pri prijímaní nových informácií.“

Pojmové mapy

- využívame na samotné učenie sa, na vyučovanie ako prostriedok na tvorbu celkovej koncepcie a cieľov jednotlivých vyučovacích predmetov aj vyučovania ako celku, i ako prostriedok na získanie informácií o chápaní sprístupneného učiva žiakmi. Táto metóda je pevnou súčasťou niektorých zahraničných didaktických tradícií. Jej autori zdôrazňujú dôležitosť predchádzajúcich vedomostí pri učení sa nových pojmov. Hovoria o asimilácii nových pojmov v rámci existujúcej kognitívnej sústavy

Brainstorming - „brainstorming“ - doslovný preklad z angl. jazyka znamená búrka v mozgu. Definovanie pravidiel pre brainstormingovú prácu - že brainstorming je využitie skupinovej kreativity, keď sa skupina ľudí snaží nájsť riešenie problému tým, že spontánne spisuje svoje nápady. Brainstorming je užitočný nástroj pre facilitátorov vzdelávania. Môže prispieť k získaniu nových nápadov, ale môže tiež stimulovať záujem o určitú tému. Dostáva ľudí „do varu“, aktivuje ich

Toto je len niekoľko metód na utváranie kritického myslenia. Diskusia o určitom probléme je jednou z ciest vytvorenia bezpečného prostredia v triede. Žiaci by mali vedieť, že môžu pred učiteľom a spolužiakmi voľne vyjadriť svoj názor. Diskusii je potrebné žiakov postupne naučiť

13. Závěry a odporúčania:

Čo je teda kritické myslenie?

Kritické myslenie je rozumné rozhodnutie o tom, čo robiť alebo čomu veriť (Norris, 1985, In Petrasová, 2008). Kritické myslenie či uvažovanie je intelektuálny proces, ktorý spočíva v pojmovom uchopení, analýze, syntéze a vo vyhodnotení informácií (Scriven, P., 1993 In Petrasová, 2008). Myslieť kriticky znamená uchopiť myšlienku a skúmať jej východiská, podrobiť ju nezaujatému skepticizmu, porovnávať ju s opačnými názormi, vytvárať vlastné predpoklady a na základe toho zaujať určité stanovisko.

Kritické myslenie je zložitý proces tvorivej integrácie myšlienok a informácií, proces reštrukturalizácie konceptov. Je to aktívny a interaktívny kognitívny proces prebiehajúci súčasne na dvoch úrovniach. Obyčajne je cieľavedomý, ale rovnako môže byť tvorivo improvizatívny.

Bude fajn, keď popísané aktivity budú slúžiť aj iným učiteľom v ich práci so žiakmi. Verím, že budú vnímané nie len ako návod, ale aj ako inšpirácia pre tvorbu nových zadaní. Učiteľky a učelia, ktorí svojich žiakov učia dlhodobo, ich najlepšie poznajú a vedia odhadnúť ich úroveň znalostí a záujmy. Všetky aktivity je možné prispôbiť na mieru konkrétnej triede či skupine.

14. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Ingrid Hutňanová
15. Dátum	28.11.2022
16. Podpis	
17. Schválil (meno, priezvisko)	MVDr. Jozef Šenko
18. Dátum	28.11.2022
19. Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu